

این متن از سایت دانشنامه حوزوی "ویکی فقه" اخذ شده است.
برای آشنایی و استفاده بیشتر به نشانی www.wikifeqh.ir مراجعه فرمایید.

علی

کلیدواژه: قرآن، حدیث، صفات الهی، علی.

پرسش: معنای کلمه مبارک "علی" چیست؟ و چند بار در قرآن آمده است؟ و علی در قرآن نام کیست؟

فهرست مندرجات

- ۱ - واژه‌شناسی
- ۲ - علی در قرآن و حدیث
- ۳ - پانویس
- ۴ - منبع

واژه‌شناسی

صفت «علیّ (بلندمرتبه/ والا)»، فعلیل به معنای فاعل از «علا، یعلو»، از ماده «علو» است که بر رفعت و بلندی دلالت دارد و علیّ، یعنی: رفیع (والا). این اثر می‌گوید: علیّ، کسی است که در پایگاه و فرمان، چیزی بالاتر از او نیست و «متعالی»، کسی است که برتر از دروغ دروغ زنان بوده و شأن او والاست. نیز گفته شده که «متعالی است»، یعنی: برتر از هر وصف و ثنایی است. متعالی، متفاعل از «علو» و گاهی به معنای «عالی» است.
لسان العرب در معنای "علی" آورده است: "رَجُلٌ عَلِيٌّ أَيْ شَرِيفٌ؛ هرگاه گفته شود "مرد علی" یعنی شخصی که والامقام و بلندمرتبه است. [۱]
مفردات در معنای "علی" می‌گوید: العَلِيُّ: هو الرَّفِيعُ القَدْر من: عَلِيٌّ؛ علی یعنی بلندمرتبه. [۲]

علی در قرآن و حدیث

این کلمه در قرآن، به‌عنوان صفت خداوند (نه اسم) آمده است و به همین معناست.
کلمه "علی" با مشتقات هم‌معنایش یعنی: العلی، علیاً و در **اعراب** مختلف، هشت بار آمده است. [۳] [۴] [۵] [۶] [۷] [۸] [۹] [۱۰]
در قرآن کریم، صفت «علیّ»، پنج بار با صفت «کبیر» و دو بار با صفت «عظیم» و یک بار با صفت «حکیم» به‌کار رفته است و صفت «متعالی» نیز یک بار وارد شده است.
نام «علیّ» و برگرفته‌های ماده «علو» در آیات و احادیث، درباره امور متعددی به‌کار رفته‌اند. برای نمونه: «از آنچه شرک می‌ورزند، والاتر است»، «بلندپایه‌تر از همسانی آفریدگان است»، «والا جایگاه است» و «الاتر از همه چیز است». این‌گونه آیات و احادیث، با نام «علیّ» و برگرفته‌های ماده «علو»، خدا را از هر نقص و عیبی منزّه دانسته‌اند.

پانویس

۱. ↑ ابن منظور، مجد بن مکرم، لسان العرب، ج ۱۵، ص ۸۲.
۲. ↑ راغب اصفهانی، حسین بن مجد، المفردات فی غریب القرآن، ج ۱، ص ۳۴۵.
۳. ↑ عافر (۴)، آیه ۱۲.
۴. ↑ بقره (۲)، آیه ۲۵۵.
۵. ↑ حج (۲۲)، آیه ۶۲.
۶. ↑ لقمان (۳۱)، آیه ۳۰.
۷. ↑ سبأ (۲۴)، آیه ۲۳.
۸. ↑ شوری (۴۲)، آیه ۴.
۹. ↑ شوری (۴۲)، آیه ۵۱.
۱۰. ↑ نساء (۴)، آیه ۳۴.

منبع

- پایگاه اسلام کوئست، برگرفته از مقاله «علی» تاریخ بازبینی ۱۳۹۶/۳/۸.
حدیث‌نت، برگرفته از مقاله «علی» تاریخ بازبینی ۱۳۹۶/۳/۸.

